

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1207/2567

พนักงานอัยการจังหวัดเชียงราย โจทก์ นางสาว ด. จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.อ. มาตรา 227,

พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. 2556 มาตรา 5

ย่อ / หลักกฎหมาย

การจะเป็นความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติโดยร่วมกระทำการใด ๆ ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในการดำเนินการขององค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ หรือเป็นเครือข่ายดำเนินงานขององค์กรดังกล่าว หรือสมคบกันตั้งแต่สองคนขึ้นไปเพื่อกระทำความผิดร้ายแรงอันเกี่ยวข้องกับองค์กรดังกล่าวตามฟ้องได้นั้น โจทก์จะต้องนำสืบให้ปรากฏชัดถึงพฤติการณ์แห่งการกระทำความผิดอย่างใดอย่างหนึ่งของจำเลยดังที่ระบุไว้ในมาตรา 5 แห่ง พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. 2556 แต่คดีนี้ปรากฏว่าผู้เสียหายไม่ได้โอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของจำเลย เนื่องจากคนร้ายแจ้งเปลี่ยนแปลงบัญชีเงินฝากธนาคารเป็นบัญชีอื่น หากผู้เสียหายไม่สามารถทำรายการโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของจำเลยได้ ฉะนั้น เมื่อคดีได้ความว่าคนร้ายไม่ได้ใช้บัญชีเงินฝากธนาคารของจำเลยเป็นบัญชีรับและถอนเงินที่ได้มาจากการหลอกลวงผู้เสียหาย เช่นนี้เท่ากับยังไม่ปรากฏพฤติการณ์แห่งการกระทำความผิดใด ๆ ของจำเลยอย่างอื่นอีกที่จะบ่งชี้ได้ว่าจำเลยมีส่วนร่วมรู้เห็นหรือยินยอมให้คนร้ายใช้บัญชีเงินฝากธนาคารของจำเลยในการกระทำความผิด ทั้งไม่ปรากฏว่านอกจากคดีนี้แล้วคนร้ายนำบัญชีเงินฝากธนาคารของจำเลยไปใช้เป็นบัญชีรับเงินจากผู้เสียหายรายอื่นอีก ลำพังเพียงการที่คนร้ายแจ้งบัญชีเงินฝากธนาคารของจำเลยแก่ผู้เสียหายเพื่อให้ผู้เสียหายโอนเงินให้ แต่ภายหลังเปลี่ยนเป็นบัญชีเงินฝากธนาคารอื่นโดยผู้เสียหายยังไม่ได้โอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของจำเลย จึงยังไม่มีน้ำหนักรับฟังได้มั่นคงว่าจำเลยมีส่วนร่วมกระทำการใด ๆ ในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติตามฟ้อง หากแต่ยังมีความสงสัยตามสมควรว่าจำเลยกระทำความผิดดังกล่าวหรือไม่ จึงให้ยกประโยชน์แห่งความสงสัยนั้นให้จำเลยตาม ป.วิ.อ. มาตรา 227 วรรคสอง

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. 2556 มาตรา 3, 5, 6, 7, 25 จำเลยให้การปฏิเสธ ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 5 พิพากษายืน โจทก์ฎีกา โดยอัยการสูงสุดรับรองให้ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ได้โต้แย้งกันในชั้นฎีการับฟังได้ในเบื้องต้นว่า จำเลยเป็นเจ้าของบัญชีเงินฝากธนาคาร ท. หมายเลขบัญชี 164-2-82xxx-x ตามสำเนาแบบคำขอเปิดบัญชี ตามวันเวลาเกิดเหตุในฟ้อง มีกลุ่มคนร้ายเครือข่ายองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติร่วมกันฉ้อโกงนางสาวพัสดร์ชิตา ผู้เสียหาย ด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จโดยการส่งข้อความติดต่อกับผู้เสียหายผ่านแอปพลิเคชันไลน์ อ้างว่าทำงานอยู่ที่ประเทศคูเวต มีการพูดคุยในทำนองขู่สาวแล้วหลอกว่าได้ส่งของขวัญเป็นเงินดอลลาร์สหรัฐ เครื่องประดับ และสิ่งของมีค่ามาให้ผู้เสียหาย หลังจากนั้นพวกของคนร้ายติดต่อผู้เสียหายผ่านทางอีเมลอ้างว่าติดต่อมาจากบริษัทขนส่งสินค้าและแจ้งว่ามีพัสดุส่งมาถึงผู้เสียหาย แต่ต้องชำระค่าภาษีอากรและค่าใช้จ่ายในการขนส่งสินค้าก่อน

จึงจะได้รับสินค้า ผู้เสียหายหลงเชื่อจึงโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารตามที่กลุ่มคนร้ายแจ้งหลายครั้ง เจ้าพนักงานตำรวจตรวจสอบรายละเอียดบัญชีเงินฝากธนาคารที่คนร้ายแจ้งแก่ผู้เสียหายเพื่อให้โอนเงินแล้ว ปรากฏว่ามีบัญชีเงินฝากธนาคาร ท. ของจำเลยดังกล่าวรวมอยู่ด้วยคดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า จำเลยกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ โจทก์มีพันตำรวจเอกสรารุณ ร้อยตำรวจเอกกรวิก และร้อยตำรวจเอกเดช เบิกความเป็นพยานได้ความโดยสรุปว่า มีการสืบสวนสอบสวนเพื่อติดตามจับกุมกลุ่มคนร้ายเครือข่ายองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติที่ก่อเหตุฉ้อโกงประชาชนด้วยรูปแบบโรแมนซ์สแกม ซึ่งหมายถึง การหลอกให้หลงรัก หลอกให้เชื่อว่ารัก หรือหลอกให้ไวใจผ่านสื่อสังคมออนไลน์ พบกลุ่มองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติเครือข่ายจำนวน 18 คน คนร้ายกลุ่มดังกล่าวร่วมกันก่อเหตุหลอกลวงผู้เสียหายและเหยื่อคนไทยหลายรายให้โอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารที่คนร้ายแจ้ง โดยจำเลยเป็นเครือข่ายที่ทำหน้าที่เปิดบัญชีเงินฝากธนาคารเพื่อรับเงินที่ได้มาจากการกระทำความผิด และมีผู้เสียหายเป็นพยานเบิกความได้ความว่า คนร้ายหลอกให้ผู้เสียหายชำระค่าภาษีอากรและค่าขนส่งสินค้าโดยแจ้งให้ผู้เสียหายชำระเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารหลายบัญชี ซึ่งมีบัญชีเงินฝากธนาคาร ท. ของจำเลยรวมอยู่ด้วย ผู้เสียหายหลงเชื่อโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารตามที่คนร้ายแจ้งรวมเป็นเงิน 1,540,000 บาท แต่ไม่มีการโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของจำเลยเพราะไม่สามารถทำรายการโอนได้ โดยธนาคารไม่ได้แจ้งให้ทราบถึงสาเหตุ เห็นว่า แม้ข้อเท็จจริงที่โจทก์นำเสนอได้ว่า คนร้ายที่ร่วมกันฉ้อโกงผู้เสียหายมีพฤติการณ์แบ่งหน้าที่กันทำเป็นขบวนการ โดยลักษณะของการกระทำชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของคนร้ายในลักษณะของการประสานงานและสนับสนุนซึ่งกันและกันจนทำให้การฉ้อโกงผู้เสียหายเป็นผลสำเร็จ และแม้จะได้ความด้วยว่าจำเลยเป็นผู้ขอเปิดบัญชีเงินฝากธนาคาร ท. ที่โจทก์อ้างด้วยตนเอง โดยจำเลยเพิ่งเปิดบัญชีเงินฝากดังกล่าวเมื่อวันที่ 16 เมษายน 2562 ก่อนที่คนร้ายจะแจ้งหมายเลขบัญชีเงินฝากธนาคารของจำเลยให้ผู้เสียหายทราบเพียง 6 วัน และในช่วงเกิดเหตุสมุดบัญชีเงินฝากธนาคารของจำเลยอยู่ในความครอบครองของจำเลยดังที่โจทก์ฎีกาก็ตาม แต่การจะเป็นความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติตามฟ้องได้นั้น โจทก์จะต้องนำเสนอให้ปรากฏชัดถึงพฤติการณ์แห่งการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดของจำเลยดังที่ระบุไว้ในมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. 2556 แต่คดีนี้ปรากฏว่าไม่มีการโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของจำเลย ซึ่งในข้อนี้แม้ผู้เสียหายเบิกความว่า ผู้เสียหายไม่สามารถโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของจำเลยได้โดยไม่ทราบสาเหตุ แต่ตามบันทึกคำให้การชั้นสอบสวนของผู้เสียหาย ผู้เสียหายกลับให้การต่อพนักงานสอบสวนว่า "...วันที่ 22 เมษายน 2562 เวลา 06.27 นาฬิกา ทาง Polish Shipping Company (หมายถึงบริษัทขนส่งสินค้า) ส่งหมายเลขบัญชีธนาคาร ท. ชื่อบัญชี นางสาวดวงพร (หมายถึงจำเลย) เลขที่บัญชี 164282xxxx แต่ได้แจ้งเปลี่ยนภายหลังเป็นบัญชีธนาคาร ท. ชื่อบัญชี นางสาวศิริวรรณ หมายเลขบัญชี 433006xxxx..." ซึ่งข้อเท็จจริงที่ว่าคนร้ายเป็นฝ่ายแจ้งเปลี่ยนแปลงบัญชีรับเงินตามคำให้การของผู้เสียหายดังกล่าวสอดคล้องกับข้อความในภาษาอังกฤษที่ผู้เสียหายติดต่อกับคนร้ายมีความโดยสรุปว่า ในวันที่ 22 เมษายน 2562 เดิมคนร้ายแจ้งให้ผู้เสียหายโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของจำเลย แต่เมื่อผู้เสียหายส่งข้อความถึงคนร้ายว่าเตรียมที่จะถอนเงินในวันนี้เพื่อมาโอนเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารดังกล่าวแล้ว จะแจ้งให้คนร้ายทราบ คนร้ายกลับส่งข้อความแจ้งบัญชีเงินฝากใหม่เป็นบัญชีเงินฝากธนาคาร ท. ชื่อบัญชี นางสาวศิริวรรณ หมายเลขบัญชี 433006xxxx ในลักษณะเป็นการแจ้งให้ผู้เสียหายโอน

เงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของนางสาวศิริวรรณแทนบัญชีเงินฝากธนาคารของจำเลย กรณีจึงน่าจะเชื่อว่าข้อเท็จจริงเป็นดังที่ผู้เสียหายให้การต่อพนักงานสอบสวนดังกล่าวว่าผู้เสียหายไม่ได้โอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของจำเลยเนื่องจากคนร้ายแจ้งเปลี่ยนแปลงบัญชีเงินฝากธนาคารเป็นบัญชีอื่น หากผู้เสียหายไม่สามารถทำรายการโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของจำเลยได้ดังที่ผู้เสียหายเบิกความไม่ ฉะนั้น เมื่อคดีได้ความว่าคนร้ายไม่ได้ใช้บัญชีเงินฝากธนาคารของจำเลยเป็นบัญชีรับและถอนเงินที่ได้มาจากการหลอกลวงผู้เสียหาย เช่นนี้เท่ากับยังไม่ปรากฏพฤติการณ์แห่งการกระทำความผิดใด ๆ ของจำเลยอย่างอื่นอีกที่จะบ่งชี้ได้ว่าจำเลยมีส่วนร่วมรู้เห็นหรือยินยอมให้คนร้ายใช้บัญชีเงินฝากธนาคารของจำเลยในการกระทำความผิด กรณีกลับมีข้อสงสัยว่าเหตุใดคนร้ายจึงแจ้งเปลี่ยนแปลงบัญชีรับเงินไปใช้บัญชีเงินฝากธนาคารของบุคคลอื่นแทนที่จะใช้บัญชีเงินฝากธนาคารของจำเลยตามที่แจ้งในตอนแรก เพราะหากจำเลยรู้เห็นเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดของคนร้ายแล้วก็ไม่เห็นเหตุสุดโต่งที่คนร้ายจะกระทำการเช่นนั้น ที่สำคัญจากการสืบสวนสอบสวนก็ไม่ปรากฏว่านอกจากคดีนี้แล้วคนร้ายนำบัญชีเงินฝากธนาคารของจำเลยไปใช้เป็นบัญชีรับเงินจากผู้เสียหายรายอื่นอีก ดังนี้ เมื่อโจทก์ไม่นำสืบให้เห็นว่าจำเลยมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการกระทำความผิดของคนร้ายโดยประการอื่นอีก ลำพังเพียงการที่คนร้ายแจ้งบัญชีเงินฝากธนาคารของจำเลยแก่ผู้เสียหายเพื่อให้ผู้เสียหายโอนเงินให้แต่ภายหลังเปลี่ยนเป็นบัญชีเงินฝากธนาคารอื่นโดยผู้เสียหายยังไม่ได้โอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของจำเลย จึงยังไม่พยานันท์รับฟังได้มั่นคงว่าจำเลยมีส่วนร่วมกระทำการใด ๆ ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อมในการดำเนินการขององค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ หรือเป็นเครือข่ายดำเนินงานขององค์กรดังกล่าว หรือสมคบกันตั้งแต่สองคนขึ้นไปเพื่อกระทำความผิดร้ายแรงอันเกี่ยวข้องกับองค์กรดังกล่าวอันเป็นความผิดตามฟ้อง หากแต่ยังมีความสงสัยตามสมควรว่าจำเลยกระทำความผิดดังกล่าวหรือไม่ จึงให้ยกประโยชน์แห่งความสงสัยนั้นให้จำเลยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 227 วรรคสอง ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 5 พิจารณายกฟ้องโจทก์มานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน

องค์คณะ

กัมปนาท วงษ์นรา · ธนาคม ลิ้มภักดี · นพรัตน์ ชลวิทย์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/1207/2567>